

Polish journal of science

POLISH JOURNAL OF SCIENCE

№26 (2020)

VOL. 2

ISSN 3353-2389

Polish journal of science:

- has been founded by a council of scientists, with the aim of helping the knowledge and scientific achievements to contribute to the world.
- articles published in the journal are placed additionally within the journal in international indexes and libraries.
- is a free access to the electronic archive of the journal, as well as to published articles.
- before publication, the articles pass through a rigorous selection and peer review, in order to preserve the scientific foundation of information.

Editor in chief – J an Kamiński, Kozminski University

Secretary – Mateusz Kowalczyk

Agata Żurawska – University of Warsaw, Poland

Jakub Walisiewicz – University of Lodz, Poland

Paula Bronisz – University of Wrocław, Poland

Barbara Lewczuk – Poznan University of Technology, Poland

Andrzej Janowiak – AGH University of Science and Technology, Poland

Frankie Imbriano – University of Milan, Italy

Taylor Jonson – Indiana University Bloomington, USA

Remi Tognetti – Ecole Normale Supérieure de Cachan, France

Bjørn Evertsen – Harstad University College, Norway

Nathalie Westerlund – Umea University, Sweden

Thea Huszti – Aalborg University, Denmark

Aubergine Cloez – Université de Montpellier, France

Eva Maria Bates – University of Navarra, Spain

Enda Baciú – Vienna University of Technology, Austria

Also in the work of the editorial board are involved independent experts

1000 copies

POLISH JOURNAL OF SCIENCE

Wojciecha Górskiego 9, Warszawa, Poland, 00-033

email: editor@poljs.com

site: <http://www.poljs.com>

CONTENT

CULTURAL SCIENCES

Olabisi Enitan Oni

SOCIAL INCLUSION OF PEOPLE WITH DISABILITIES IN HUNGARY: A STUDY OF SOCIAL AMENITIES IN BUDAPEST3

ECONOMIC SCIENCES

Ovchar O.

THE METHODOLOGY OF RISK ASSESSMENT FOR THE FORMATION AND REALIZATION OF INNOVATIVE ENTERPRISES' FINANCIAL POTENTIAL UNDER THE CONDITIONS OF OPEN ECONOMY OF UKRAINE7

Martseniuk O., Viderska V.

THE BANKING SYSTEM OF UKRAINE: THE CURRENT SITUATION AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT10

Potapova N., Zelinska O.

ECONOMETRIC ANALYSIS OF EVALUATION OF CHANGES IN USE INFORMATION TECHNOLOGIES17

Titov D.

FINANCIAL CAPACITY AND ENSURING THE PROFITABILITY OF THE UNITED TERRITORIAL COMMUNITIES24

Ushkalenko I.

PROSPECTS OF AGRO-LOGISTICS DEVELOPMENT IN THE CONTEXT OF ENSURING THE COMPETITIVENESS OF THE AGRARIAN INDUSTRY OF UKRAINE.....30

Chikov I.

INNOVATIVE ACTIVITY AS A FACTOR FOR IMPROVING COMPETITIVENESS OF AGRICULTURAL ENTERPRISES38

JURIDICAL SCIENCES

Avilkina A.

THE DEVELOPMENT OF SCIENTIFIC IDEAS ABOUT THE STATE IN ANCIENT TIMES.....46

Dzhalilov E.

COMPENSATION FOR VIOLATION OF THE EXCLUSIVE RIGHT TO THE OBJECT OF INTELLECTUAL PROPERTY.....49

Zametina T.

PRINCIPLES OF STATE NATIONAL POLICY IN MODERN RUSSIA51

*Марценюк О.,**к. е. н.,**доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Вінницький національний аграрний університет**Відерська В.**асистент, кафедри фінансів банківської справи та страхування
Вінницький національний аграрний університет***THE BANKING SYSTEM OF UKRAINE: THE CURRENT SITUATION AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT***Martseniuk O.,**Candidate of economic sciences,**associate professor of department of finances, banking and insurance,
Vinnytsia national agrarian University**Viderska V.**assistant of department of finances, banking and insurance,
Vinnytsia national agrarian University***Анотація**

В статті розглянуто динаміку показників фінансової стабільності банківської системи України та запропоновано подальші шляхи її розвитку. Відсутність стабільності у забезпеченні виконання зобов'язань перед вкладниками з боку банків та пропозиції кредитних ресурсів гальмує подолання кризових явищ та піднесення економічного розвитку.

Abstract

The dynamics of indicators of financial stability of the banking system of Ukraine is considered in the article and further ways of its development are suggested. The lack of stability in securing the fulfillment of obligations to depositors by banks and the supply of credit resources hinders crisis management and economic development.

Ключові слова: банківська система, комерційні банки, Національний банк України, ринкова економіка, непрацюючі кредити, операційний ризик.

Keywords: banking system, commercial banks, National bank of Ukraine, market economy, non-performing loans, operational risk.

В умовах сьогодення банківська система - одним із важливих чинників розвитку ринкової економіки, основою якої складають НБУ та комерційні банки. Добробут кожного клієнта банку залежить від надійності банківської системи. За останні роки відбулось значне скорочення кількості банків. Отже, необхідно проаналізувати сучасний стан банківської системи чинники, що впливають на її розвиток.

Аналіз досліджень і публікацій. Вітчизняні вчені В. В. Фатюха, В. В. Коваленко, В. І. Міщенко, К. О. Рилова, Л. О. Примостка займались дослідженням розвитку банківської системи. Роль НБУ у регулюванні всієї банківської системи висвітлено у працях М. В. Старинського та З. М. Васильченко.

Мета дослідження. Проаналізувати сучасний стан банківської системи України, здійснити аналіз діяльності банків на ринку надання банківських послуг та рекомендацій щодо її подальшого розвитку.

Вклад основного матеріалу. Банківський система України посідає важливу роль у розвитку та функціонуванні економіки. Сучасна банківська система України є дворівневою. Національний банк України є центральним банком, який проводить єдину державну грошово-кредитну політику з метою забезпечення стабільності національної грошової одиниці, а саме: є емісійним центром, встанов-

лює офіційний курс гривні до інших валют, здійснює банківське регулювання тощо.

Необхідною умовою ефективного функціонування економіки будь-якої країни є ефективний розвиток банківського сектору. Банки є інститутами фінансового ринку, що забезпечують процеси акумуляції і перерозподілу вільних фінансових ресурсів, забезпечуючи рух коштів між усіма економічними суб'єктами та підтримку процесів економічного відтворення [4].

Банківський сектор залишається у хорошому фінансовому стані. Банки високоприбуткові, рентабельність капіталу сектору є рекордною. Цього року відрахування до резервів будуть найнижчими за більш як десятиріччя. Низька вартість кредитного ризику зберігатиметься найближчими роками, адже макроекономічні умови сприятливі, боргове навантаження реального сектору прийнятне, а доходи домогосподарств стрімко зростають.

Проведене у 2019 році стрес-тестування показало, що у системі залишається кілька банків, зокрема два державних, із суттєвими проблемами. Вони можуть потребувати значних обсягів капіталу за несприятливим макроекономічним сценарієм. Їхня фінансова стійкість є низькою, фінансові установи вразливі до можливих криз. Державні банки залишаються у фокусі уваги НБУ, оскільки вони є значущими для банківської системи. НБУ очікує

швидких рішень незалежних наглядових рад, спрямованих на розчищення балансів від непрацюючих кредитів, зміну бізнес-моделей, оптимізацію операційних витрат [2].

Проте в механізмі функціонування кредитної системи величезну роль відіграють комерційні банки. Вони акумулюють основну частку кредитних ресурсів, надають клієнтам повний комплекс фінансового обслуговування, включаючи видачу позик, прийом депозитів, розрахунки, купівлю-продаж і зберігання цінних паперів, іноземної валюти тощо [2].

Банківська система України протягом 2017–2019 рр. зазнала значних змін. Зміни насамперед зумовлені фінансовою кризою, яка показала нездатність банківської системи подолати несприятливі явища в економіці. Підвищення курсу іноземних валют привело до недовіри людей до банків: вони намагаються якомога швидше забрати свої депозити та оминати можливість взяття кредитів. Більшість громадян готові тримати свої заощадження вдома, а не розміщувати їх на депозитних та поточних рахунках комерційних банків [7].

Комерційні банки займають унікальну позицію у сфері акумулювання необхідної економічної інформації, часто володіючи відомостями, недоступними для інших економічних суб'єктів. Тому банки здатні відігравати вирішальну роль у процесі

мобілізації ресурсів, виступаючи у якості інвесторів (а в ряді випадків і гарантів) здійснюваних інноваційних заходів.

3-поміж усіх інститутів фінансового ринку саме комерційні банки мають найбільш потужну ресурсну базу, а отже вони природно та в силу специфіки своєї діяльності зацікавлені у поверненні кредитів і відповідно у здійсненні добросовісної експертної оцінки інноваційних проектів та отриманні ефективних результатів від інвестування коштів у ці проекти. Останнім часом відсутність стабільності у забезпеченні виконання зобов'язань перед вкладниками з боку банків та пропозиції кредитних ресурсів гальмує подолання кризових явищ та піднесення економічного розвитку. Одним з важливих завдань стає моніторинг функціонування банків щодо саме стабільного розвитку.

Фінансова стабільність банківської системи - це міра повноти та якості вирішення завдань, поставлених перед системою, виконання банківською системою своєї місії, що забезпечує досягнення позитивного фінансового результату; спроможності максимально ефективно та з мінімальним ризиком трансформувати, розподіляти та використовувати ресурси задля виконання власних зобов'язань, збереження ефективності діяльності банків в умовах допустимого ризику та нівелювання наслідків кризи [2].

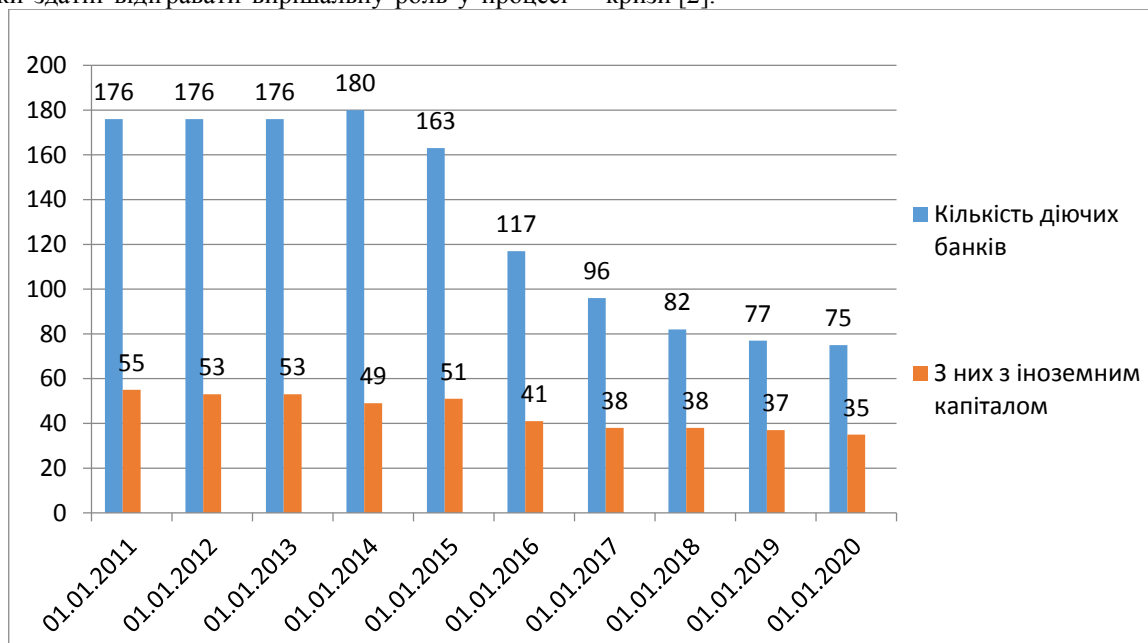

Рис. 1. Динаміка кількості діючих банків в Україні (2011-2020рр.) [5].

З рис.1 видно, що кількість діючих банків має тенденцію до скорочення і в 2020 році становить 75 банків, з них 35 з іноземним капіталом. Найважливішою з причин таких суттєвих змін в банківському секторі, а саме в скороченні кількості банківських установ, є непрозорість діяльності великої кількості банків та їх приналежність до олігархічних кланів.

Різне скорочення кількості комерційних банків, що відбувалося починаючи з 2014 р., стало результатом кардинальної трансформації засад і механізмів роботи всієї вітчизняної банківської системи, подолання її застарілих хвороб [5].

Зокрема, до 2014 р. НБУ навіть не володів повною інформацією про всіх кінцевих бенефіціарів комерційних банків-резидентів України. Саме маловідомі комерційні банки без певного рейтингу займалися відмиванням коштів та переведенням їх в офшорні зони, обслуговуванням вузького кола власних клієнтів без урахування реальних потреб економіки.

Ризики для капіталу за умови гіпотетичної кризи спричиняють такі фактори: недостатньо консервативна оцінка платоспроможності клієнтів, коротка строковість фондування, значна валютна

складова у балансах банків та недостатня операційна ефективність.

Щоб мінімізувати негативні ефекти від реалізації цих ризиків, фінустанови повинні підтримувати показники достатності капіталу на рівні, визначеному за результатами оцінки стійкості. Забезпечення встановленого рівня нормативів та поступове впровадження нових вимог до капіталу посилює стійкість банків до можливих криз.

Показники діяльності фінустанов поліпшуються: зростає обсяг кредитного портфеля, його якість покращується, відрахування до резервів найнижчі за більш як десятиліття, банки високоприбуткові. Тому адекватність капіталу фінустанов значно вища від мінімальних нормативів.

Середнє значення достатності регулятивного

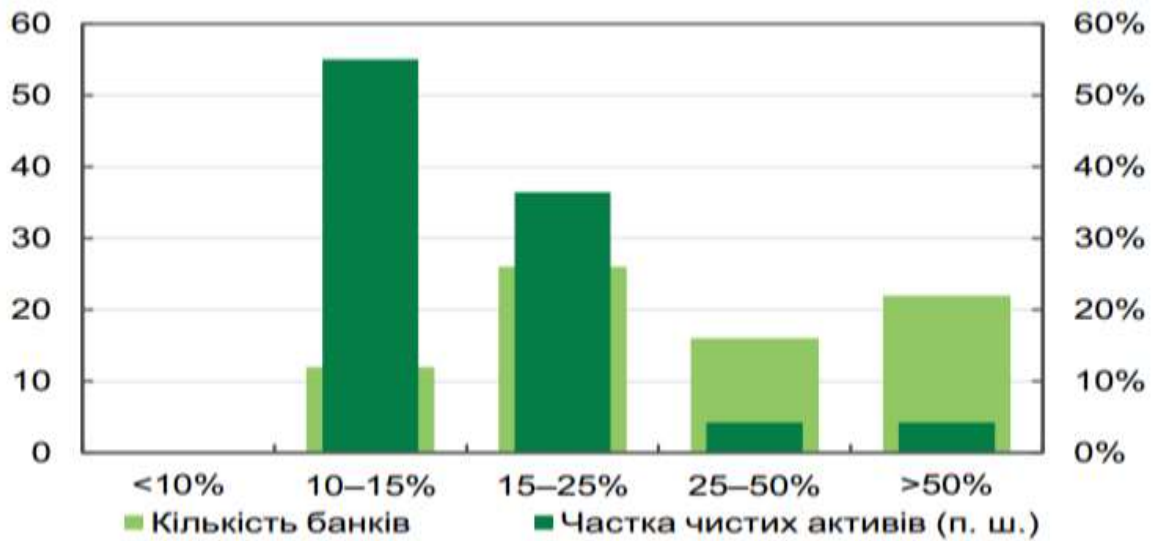

Рис.2. Розподіл достатності капіталу банків на 01.10.2019.[2].

У сценарії стрес-тесту закладають найбільш релевантні ризики, які майже гарантовано реалізуються в несприятливих умовах. На сьогодні такими факторами ризику є недостатньо консервативна оцінка платоспроможності позичальників, коротка строковість фондування, значна валютна складова у балансах банків та низька операційна ефективність. У результаті моделювання наслідків несприятливого сценарію для 18 банків виникає потреба в капіталі на загальну суму 73.8 млрд грн.

Цьогоріч у фокусі уваги оцінки стійкості були кредити домогосподарствам через їхнє стрімке зростання протягом останніх років. Якість цього портфеля дуже залежить від макроекономічних умов. Під час попередніх криз частка споживчих кредитів, що ставали дефолтними, сягала 21%. Саме ці параметри використано у несприятливому сценарії стрес-тесту. Унаслідок результату оцінки стійкості для роздрібних банків виявилися гіршими, ніж торік.

Із 1 січня 2022 року НБУ вимагатиме від банків покривати операційні ризики капіталом. Відповідно постанову буде затверджено найближчим часом, а отже, банки матимуть достатньо часу для підготовки. Необхідний рівень капіталу під неочікувані збитки від операційного ризику визначатиметься відповідно до методології Базеля

капіталу зараз становить 19.4%, основного – 13.6%. Такі показники за поточних макроекономічних умов створюють комфорт більшості банків та регулятору, а запас капіталу забезпечить виконання підвищених вимог і надалі, не сповільнюючи темпи кредитування (рис.2).

Водночас високі поточні показники достатності капіталу не дають повної гарантії того, що банк матиме достатній запас міцності за будь-яких обставин. Криза може призвести до втрати значної частини капіталу за кілька місяців, а це створить загрози платоспроможності [2].

Тому НБУ, як і регуляторів у інших країнах, цікавить не лише поточний стан справ, а й потенційна стійкість банків до криз. Для цього НБУ щорічно проводить стрес-тестування.

III, проте з урахуванням особливостей української банківської системи. Врахування операційного ризику збільшить зважені на ризик активи банків, а отже, знизить значення показників достатності капіталу. Проте тривалий перехідний період і висока поточна прибутковість дадуть змогу більшості банків без проблем виконати нові вимоги

Операційний ризик (ОР) – це ймовірність виникнення збитків або недоотримання доходів унаслідок недоліків в організації внутрішніх процесів, дій працівників банку, збоїв у роботі інформаційних систем або впливу зовнішніх факторів. ОР уключає юридичний ризик, однак має виключати репутаційний та стратегічний ризики.

Щодня банки наражаються на події ОР. Збитки від них є неодмінною складовою поточної роботи, їх банк переважно може достовірно оцінити, закладає у ціноутворення продуктів і вони не створюють ризиків для його діяльності. Однак зберігається ймовірність неочікуваних подій, від яких банк може понести величезні, практично необмежені втрати.

Фінустанови мають тримати капітал під покриття цих збитків. Кібератака вірусом “Petya” у 2017 році є яскравим прикладом такої неочікуваної події. Вона вразила банки з понад третину активів

системи. У деяких банках робота зупинилася на кілька днів, втрати від цього досі важко достовірно оцінити.

У Європі державні банки рідко є ключовими учасниками фінансового сектору. В Україні ж вони відіграють системну роль. Висока частка державного капіталу в українському банківському секторі – наслідок криз. Нині держбанки, насамперед Ощадбанк та Укрексімбанк, мають ряд фундаментальних проблем, зокрема незадовільну якість активів, низькі процентну маржу та операційну ефективність. Унаслідок цього вони неспроможні самостійно генерувати капітал. Оскільки ці банки є великими гравцями, виникають системні ризики для всього сектору. Основною метою держбанків має стати максимізація вартості для власника та потенційних інвесторів. Очікується, що новопризначені незалежні наглядові ради належно трансформують стратегії банків. У підсумку за кілька років держава має суттєво знизити свою участь у капіталі фінансових установ.

В сучасних умовах банківські кредити обслуговують переважно фінансування споживчого попиту населення, темпи зростання кредитів якому у кілька разів перевищують темпи росту кредитів підприємствам. Крім того, головне спрямування кредитної політики банків щодо обслуговування підприємств визначається передусім їхніми поточними потребами у формуванні оборотного капіталу (особливо у сфері торгівлі), про що свідчить не лише динаміка абсолютних сум коштів, котрі відображають масштаби банківських кредитних вкладень, але і строкова структура їхнього розміщення, у якій абсолютну перевагу мають саме короткострокові кредити [3].

Галузева структура кредитного портфеля, що відображає вкладення банківських ресурсів передусім у сфері зі швидким оборотом капіталу, а не на галузі, що можуть стати основою створення доданої вартості та стимулювання розвитку вітчизняної економіки на інноваційній, довготривалій основі (рис. 3).

Рис. 3.

Галузева структура кредитного портфеля комерційних банків України за станом на 1.01.2019 р.[1]

Також із вдосконаленням онлайн-банкінгу скорочується кількість звичайних клієнтів у відділеннях, адже частина їх почала користуватися послугами інтернет-банкінгу. Це також вплинуло на сучасні тенденції в банківському секторі. Негативними наслідками таких змін є скорочення робочих місць, так, за даними НБУ, з 2015 року по жовтень 2018 року кількість працівників банківської сфери скоротилася на 121,5 тис. осіб – до 133,3 тис. співробітників [5].

Як видно із наведених на діаграмі даних, найбільша частка у кредитному портфелі комерційних банків належить кредитам, що надходять до сфер оптової та роздрібно торгівлі, котрі нарівні з операціями з нерухомим майном, які також можна прирівняти до торгівлі, становлять 42% від загального обсягу банківських кредитів. А це аж ніяк не може сприяти створенню надійної довгострокової бази

для стійкого, тривалого економічного зростання шляхом інвестування коштів у переробну промисловість та стимулювання інноваційної активності.

Крім того, переважна більшість дорогавартісних угод у торгівлі припадає передусім на купівлю імпоротної продукції в силу відсутності розвинутого внутрішнього ринку та розгорнутих належним чином виробничих потужностей, що характеризує фактичне спрямування банківських ресурсів на фінансування іноземних виробників та інновацій за кордоном. В Україні частка держави у банківському секторі зростала в періоди криз. До 2008 року частка держбанків за активами становила близько 10%. Після кризи вона подвоїлась, що на той час було зіставним із показниками Польщі та Сербії. Проте від початку 2015 року вона стрімко зростає до 50%. Ключовими факторами стали націоналізація Приватбанку та перехід багатьох клієнтів у державні

банки.

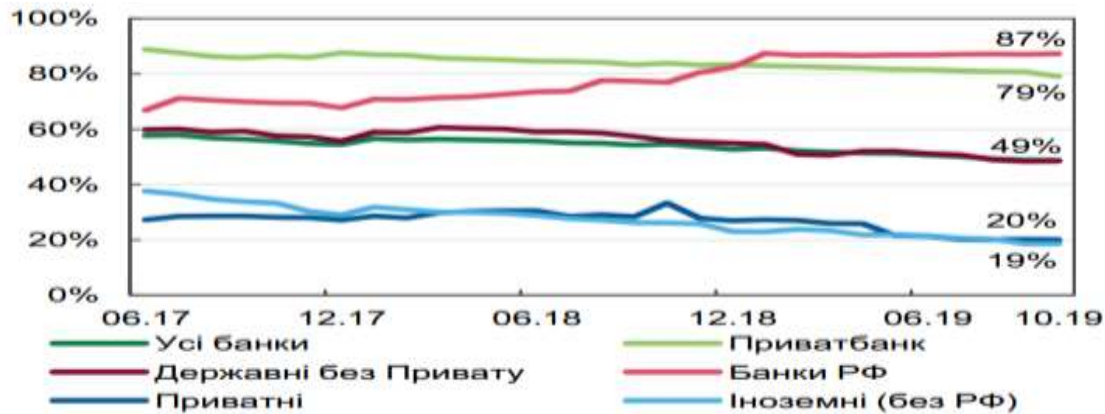

Рис.4. Частка непрацюючих кредитів у групах банків [2].

Рівень непрацюючих кредитів (NPLs) у секторі продовжує скорочуватися. Фактори залишаються незмінними – зниження обсягів неякісних валютних кредитів унаслідок укріплення гривні; “розмиття” споживчого портфеля новими кредитами та фінансова реструктуризація корпоративних кредитів. Непрацюючі кредити на балансах банків не несуть значного ризику – рівень покриття резервами досяг 93.8%. Фінансові установи повинні позбутися непрацюючих активів [2].

В червні 2019 року НБУ затвердив Положення

про організацію процесу управління проблемними активами в банках України. Згідно з ним банки зобов’язані розробити та затвердити до квітня 2020 року стратегії управління проблемними активами для зменшення частки NPLs на балансах.

Успіх за цим напрямом переважно визначатиметься динамікою розчищення балансів державних банків – на них сьогодні припадає 73% непрацюючих кредитів. Тільки Приватбанк має 43% таких кредитів, практично усі вони – це кредити надані бізнесам його колишніх власників.

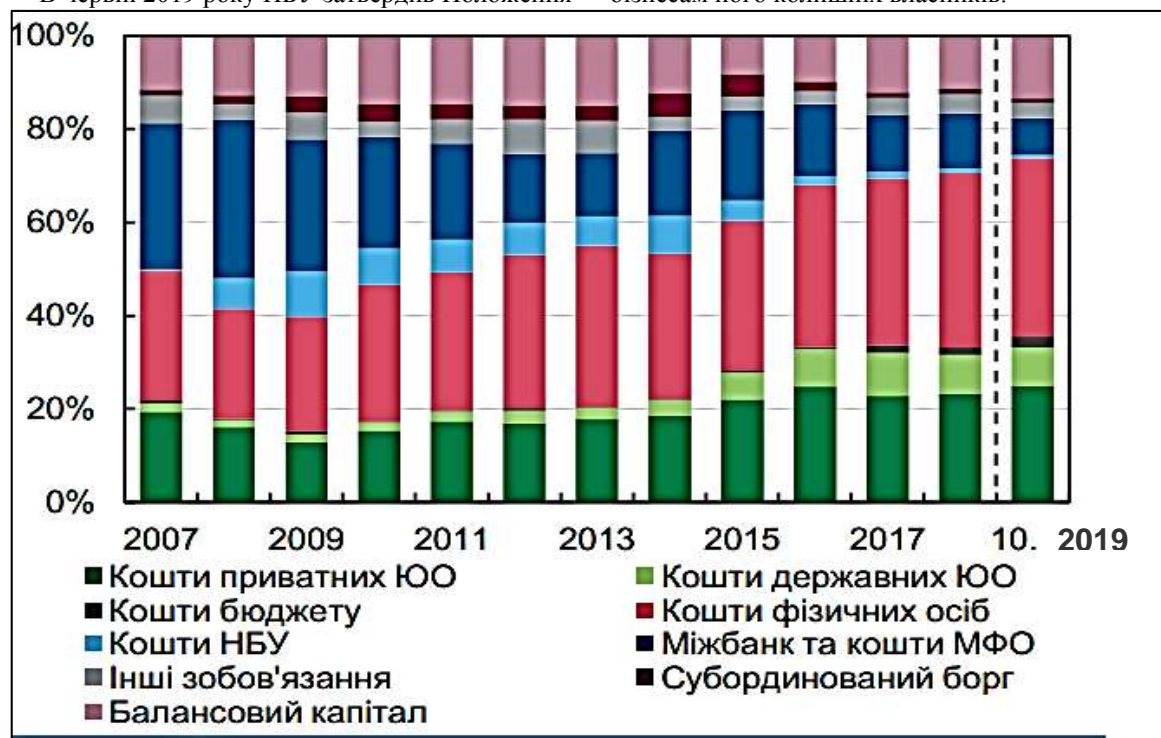

Рис.5. Структура пасивів банків(2007-2019рр.)[2].

Частка коштів населення, бізнесу та бюджету за рік зросла на 5.2 в. п. і наприкінці жовтня становила 85.3% зобов’язань банків. Натомість частка залучень від нерезидентів у валюті скоротилася на 3.7 в. п. – до 10.4%. Зовнішні борги банків несуттєві – близько 5 млрд дол., 70% із них – залучення державних банків від міжнародних фінансових організацій або ж через розміщення єврооблігацій.

Валютне фондування банки залучають переважно на внутрішньому ринку: його обсяги в 3.5 раза перевищують валютні кошти, залучені зовні. Протягом 2020 року держбанки мають сплатити 720 млн дол. За єврооблігаціями, тому зовнішній борг сектору ймовірно знову скоротиться.

Кошти фізичних осіб на вимогу зростали швидше, ніж строкові. З огляду на загальне зниження відсоткових ставок, банки не пропонують премії за

довші вкладення, а тому у вкладників недостатньо стимулів залишати кошти на довше. Відтак частка зобов'язань із залишковим терміном до одного місяця за рік зросла на 3.6 в. п. – до 66%. Коротка

строковість зобов'язань є системним ризиком ліквідності (рис.6).

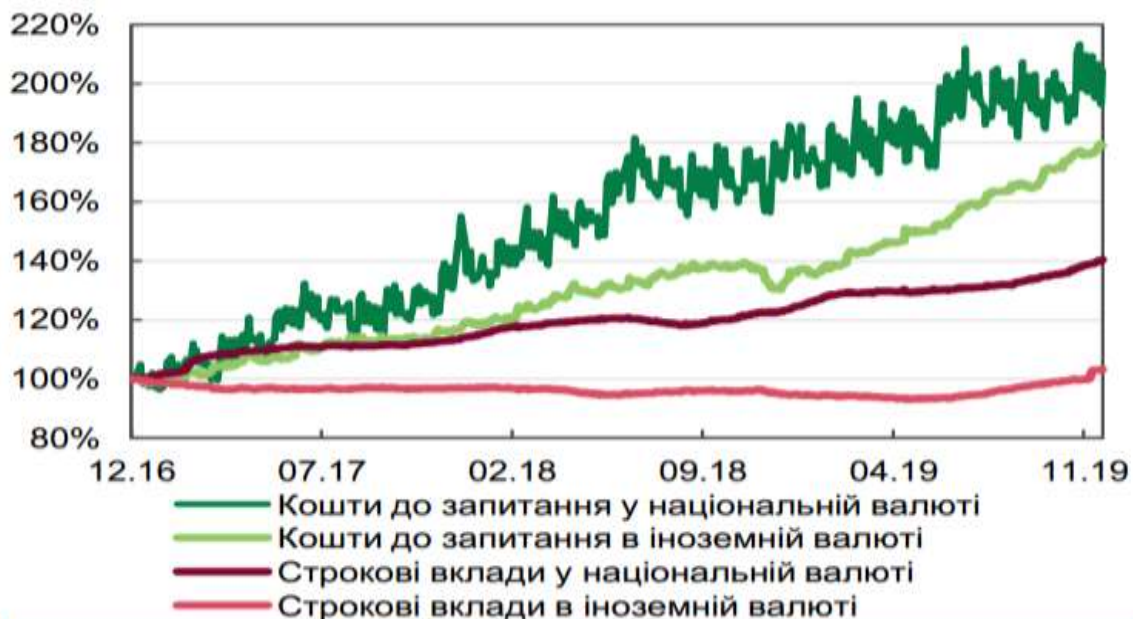

Рис.6. Кошти фізичних осіб, включаючи ощадні сертифікати [2].

Обсяги валютних коштів фізичних осіб були практично незмінними протягом трьох років, проте почали стрімко зростати у 2019 році – до 9.5% р/р наприкінці жовтня. Це призупинило дедоларизацію балансів банків, яка відбувалася останні кілька років.

Раніше НБУ визначив високу доларизацію фінансового сектору як один із системних ризиків. Тому нещодавно прийнято рішення змінити алгоритм формування банками обов'язкових резервів.

Банківський сектор отримав рекордні за останнє десятиріччя прибутки завдяки високій операційній ефективності та низьким відрахуванням у резерви. Серед основних факторів операційної прибутковості – високі чиста процентна маржа та комісійні доходи.

Банкам слід скористатися періодом високої прибутковості для вирішення питань капіталізації, інвестування у нові технології та модернізації процесів управління ризиками. Викликом є відчутне зростання адміністративних витрат, зокрема на оплату праці [2].

За 9 місяців 2019 року чистий прибуток банківського сектору зріс у 4.4 раза р/р до 48.4 млрд грн. Із 76 діючих банків прибутковими від початку року були 66. 85% збитків сформував Укреобанк, який у листопаді було приєднано до Альфа-банку. На решту збиткових банків припадало лише 1.6% чистих активів сектору, що не створює системного ризику (рис.5).

Рис.7. Фінансовий результат банківського сектору, млрд грн. [2].

Платоспроможні на сьогодні банки (крім Приватбанку) за останні два роки компенсували понад третину втрат 2014 – 2016 років, спричинених суттєвими відрахуваннями до резервів. Основними факторами прибутковості були висока операційна ефективність та рекордно низькі відрахування до резервів. Із рентабельністю капіталу (ROE) понад 30% працювало 15 банків, сукупно їхні активи становили 60% чистих активів сектору. Серед них – два державних банки, але здебільшого – іноземні банки.

Найсуттєвіше за останні два роки прибутковість зросла у Приватбанку завдяки поєднанню двох факторів: переорієнтуванню на високодохідне споживче кредитування та зростанню комісійного доходу від операцій із населенням.

Додатковим чинником прибутковості було зниження вартості депозитів, яке від травня призупинилося через ризики несприятливих рішень про законність націоналізації банку. Операційна ефективність Ощадбанку та Укресімбанку була низькою через високу вартість фондування та низьку дохідність кредитного портфеля. Вона і надалі залишатиметься такою, якщо не буде знижено ставки за депозитами та сформовано якісний кредитний портфель.

На сьогодні є ряд наявних проблем у банківській системі України, що знижують рейтинги банків та довіру з боку населення.

Такими проблемами є:

- висока концентрація капіталу у групі найбільших банків;
- досить мала часта комерційних банків формують 99% портфеля кредитів і депозитів, що є досить негативним фактором, адже така ситуація може призвести до розширення практики домовленостей і змов великих банків між собою у проведенні своєї діяльності, наприклад, у встановленні цін на банківські послуги.
- нераціональна територіальна структура, територіальна нерівномірність банківської системи та локальний характер банківських ринків;
- низький рівень капіталізації комерційних банків;
- існування розриву між обліковою ставкою НБУ і ставками по кредитах комерційних банків, що може стати серйозним бар'єром на шляху подальшого росту економіки країни, а також великий розрив між ставками за депозитами і комерційними кредитами, пов'язаний з перенесенням банками своїх витрат на клієнтів.
- низькі обсяги кредитування реального сектора економіки;
- проблема надійності і забезпеченості видаєних кредитів;
- проблема незабезпечених, ненадійних кредитів;
- проблема гарантування вкладів населення та відновлення довіри до банків [7].

Ключовим середньостроковим викликом для

банківського сектору стане очікуване зниження прибутковості. Темпи зростання операційних доходів банків уповільнюються після надзвичайно високого приросту в 2018 році. НБУ очікує подальшого зниження процентної маржі та спреду та зменшення темпів зростання комісійних доходів. Тому оптимізація та контроль операційних витрат ставатимуть ключовими для українських банків.

Висновки. Банківська система України перебуває в перехідному положенні. На сьогодні є ряд наявних проблем у банківській системі України, що знижують рейтинги банків та довіру з боку населення. Для розв'язання наведених проблем та підвищення рейтингу банківських установ і довіри з боку населення необхідно здійснити такі заходи:

- активізувати роботу з непрацюючими кредитами;
- консервативно оцінювати кредитний ризик за споживчими кредитами;
- зменшувати доларизацію балансів;
- активно залучати і утримувати більш стійкі довгострокові ресурси;
- дотримуватися програм докапіталізації/реструктуризації за результатами стрес-тестування;
- зберігати стандарти кредитування та контролювати рівень концентрацій корпоративних позичальників.

Список літератури

1. Дзюблюк О.С. Роль банківської системи в інноваційному розвитку економіки / О.С. Дзюблюк. // Вісник Тернопільського національного економічного університету. – 2019. – №1. – С. 21.
2. Звіт про фінансову стабільність Національного банку України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/stability/report>.
3. Іршак О.С. Сучасний стан кредитної діяльності банків та її вплив на розвиток реального сектору економіки / О.С. Іршак, І.Я. Лешук. // Причорноморські економічні студії. – 2018. – №34. – С. 5.
4. Марценюк О.В. Аналіз сучасного стану ринку банківських послуг в Україні / О.В. Марценюк, В.В. Шмігельська. // Ефективна економіка. – 2018. – №10. – С. 6.
5. Основні показники діяльності банків України, за даними Національного банку України. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=36807&cat_id=36798
6. Руда О.Л. Банківська діяльність на фондовому ринку України / О.Л. Руда. // Економіка. Фінанси. Менеджмент. – 2019. – №5. – С. 8.
7. Руда О.Л. Сучасний стан банківської системи України та її конкурентоспроможність / О.Л. Руда. // Ефективна економіка. – 2019. – №4. – С. 9.
8. Федевич Л.С. Банківська система України: сучасний стан та перспективи розвитку / Л.С. Федевич, М.В. Ливдар. // Мукачівський державний університет. – 2019. – №20. – С. 7.

POLISH JOURNAL OF SCIENCE

№26 (2020)

VOL. 2

ISSN 3353-2389

Polish journal of science:

- has been founded by a council of scientists, with the aim of helping the knowledge and scientific achievements to contribute to the world.
- articles published in the journal are placed additionally within the journal in international indexes and libraries.
- is a free access to the electronic archive of the journal, as well as to published articles.
- before publication, the articles pass through a rigorous selection and peer review, in order to preserve the scientific foundation of information.

Editor in chief – J an Kamiński, Kozminski University

Secretary – Mateusz Kowalczyk

Agata Żurawska – University of Warsaw, Poland

Jakub Walisiewicz – University of Lodz, Poland

Paula Bronisz – University of Wrocław, Poland

Barbara Lewczuk – Poznan University of Technology, Poland

Andrzej Janowiak – AGH University of Science and Technology, Poland

Frankie Imbriano – University of Milan, Italy

Taylor Jonson – Indiana University Bloomington, USA

Remi Tognetti – Ecole Normale Supérieure de Cachan, France

Bjørn Evertsen – Harstad University College, Norway

Nathalie Westerlund – Umea University, Sweden

Thea Huszti – Aalborg University, Denmark

Aubergine Cloez – Université de Montpellier, France

Eva Maria Bates – University of Navarra, Spain

Enda Baci – Vienna University of Technology, Austria

Also in the work of the editorial board are involved independent experts

1000 copies

POLISH JOURNAL OF SCIENCE

Wojciecha Górskiego 9, Warszawa, Poland, 00-033

email: editor@poljs.com

site: <http://www.poljs.com>